

Grant Thornton

An instinct for growth™

Είκοσι προκλήσεις του ΕΣΠΑ 2014 -2020

**Η Grant Thornton αναδεικνύει τις είκοσι
προκλήσεις της νέας προγραμματικής περιόδου.**

Η Grant Thornton, αξιοποιώντας την πολυετή εμπειρία της στον χώρο των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, κωδικοποιεί και αναδεικνύει τις είκοσι προκλήσεις της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020 για το σχεδιασμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την υλοποίηση έργων, που κατά τη γνώμη της καλούνται να αντιμετωπίσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς.

Α. Οι επτά Νέες Προκλήσεις

1

Τι ειδικές απαιτήσεις θέτει η νέα αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ 2014 -2020 με τον ενισχυμένο ρόλο των Περιφερειών έναντι της Κεντρικής Κυβέρνησης;

Τι αντικείμενο, μορφή και προδιαγραφές απαιτείται να έχουν οι παρεμβάσεις-έργα για την επίτευξη των νέων στρατηγικών στόχων που έχουν τεθεί;

Σε τομείς όπως το περιβάλλον (αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής), η κοινωνική πρόνοια (ενίσχυση κοινωνικής οικονομίας), η έρευνα (σύνδεση έρευνας με την παραγωγή) και η επιχειρηματικότητα (εξειδίκευση σε καίριους τομείς) θα χρηματοδοτηθούν έργα για πρώτη φορά από τις ίδιες τις περιφέρειες.

2

3

Πώς μπορεί να γίνει αποτελεσματικά η διαχείριση του περίπλοκου συστήματος κατανομής κονδυλίων μεταξύ των ειδικότερων τομέων και των στρατηγικών προτεραιοτήτων ανά Περιφέρεια και Φορέα, με δεδομένα τα όρια διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά Ταμείο;

Πώς θα υποστηριχθούν οι διαχειριστικές αρχές των Περιφερειών στο σχεδιασμό έργων σε ένα τόσο ευρύ φάσμα τομέων παρέμβασης;

Δέκα (10) τουλάχιστον διαφορετικοί τομείς – διαφορετικής φύσης προσκλήσεις (επιχειρηματικότητα, έρευνα, ψηφιακά έργα, περιβάλλον, απασχόληση, κατάρτιση, υγεία-πρόνοια, κοινωνική οικονομία, υποδομές κλπ).

4

5

Πώς οργανώνονται αποτελεσματικά οι αναγκαίες πλέον διαδικασίες διαβούλευσης σε κρίσιμα πεδία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη;

Σε πεδία όπως η επιλογή τομέων παρέμβασης για έργα έρευνας και για επιδότηση καινοτομικής επιχειρηματικότητας απαιτείται πλέον διαβούλευση.

Τίθενται ειδικές απαιτήσεις διαχειριστικής επάρκειας για νέους τύπους φορέων υλοποίησης;

6

7

Ποιες είναι οι ειδικές απαιτήσεις για τη λειτουργία της μονάδας ελέγχου των Διαχειριστικών Αρχών, λαμβάνοντας υπόψη ότι πλέον θα διαχειρίζονται έργα σε ένα φάσμα διαφορετικών τομέων;

Β. Οι δεκατρείς Διαχρονικές Προκλήσεις

Β1. Για την Ένταξη Νέων Έργων

8

Πώς επιλέγονται οι υποψήφιοι φορείς υλοποίησης; Πότε οι προσκλήσεις απευθύνονται ονομαστικά σε φορείς υλοποίησης και πότε αποστέλλεται γενική πρόσκληση σε περισσότερους υποψηφίους, οι οποίοι στη συνέχεια αξιολογούνται συγκριτικά;

Πώς επιτυγχάνονται αποτελεσματικές και αντικειμενικές αξιολογήσεις προτάσεων έργων (κριτήρια αξιολόγησης, βαθμολόγηση, ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο προτάσεων, κοστολόγηση δαπανών);

9

10

Πότε και πώς επιλέγονται εξωτερικοί αξιολογητές εκτός Διαχειριστικής Αρχής; Πως διασφαλίζεται η ποιότητα αξιολογήσεων από εξωτερικούς αξιολογητές;

Πώς επιλύονται οι διαφορές μεταξύ υποψηφίων φορέων υλοποίησης και διαχειριστικών αρχών σε περιπτώσεις διαφωνιών κατά τη συγκριτική αξιολόγηση;

Στο ειδικό θεσμικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ - όπου στην ένταξη έργων δεν εφαρμόζεται η νομοθεσία των δημοσίων συμβάσεων - η διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθείται δεν ορίζεται με ακρίβεια. Μέχρι σήμερα ακολουθείται η γενική διαδικασία ακυρωτικών διαφορών με αποτέλεσμα να καταλήγουν στο ΣτΕ ακόμα και διαφορές που αφορούν λιγότερο νομικά ζητήματα και περισσότερο ζητήματα "τεχνικής κρίσεως" της αξιολόγησης που εντέλει δεν κρίνονται από το ΣτΕ.

11

Β2. Για την Υλοποίηση Έργων

α. Φορείς Υλοποίησης

12

Πώς ελέγχεται και πώς διασφαλίζεται η διοικητική ικανότητα των φορέων; Πώς καθορίζονται ρεαλιστικά οι προδιαγραφές διαχειριστικής επάρκειας φορέων για να επιτυγχάνεται στην πράξη η έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίηση των έργων;

Πώς ρυθμίζονται και πώς λειτουργούν οι συμπράξεις φορέων;

Κάποιες φορές συμπράττουν περισσότεροι φορείς με έναν εξ αυτών να αντιμετωπίζεται ως κεντρικός φορέας υλοποίησης και «δικαιούχος» του έργου και οι υπόλοιποι ως διαχειριστές υποέργων χωρίς όμως να υπάρχει ειδική ρύθμιση για το σύστημα αυτό. Τίθεται ως ζήτημα το πότε επιλέγονται συμπράξεις και πότε απαιτείται επιλογή αναδόχων μέσω διαγωνισμού δημοσίων συμβάσεων;

13

14

Πώς διασφαλίζεται μεγαλύτερη ταχύτητα στις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων χωρίς να υπονομεύεται η ανταγωνιστικότητά τους;

Θα αποτελούσε λύση ο «ανταγωνιστικός διάλογος» και αν ναι, σε ποιες περιπτώσεις;

15

Πώς ελέγχεται αποτελεσματικά το οικονομικό αντικείμενο των έργων; Πότε είναι λειτουργικό να τίθενται κοστολογικοί περιορισμοί; Πώς ρυθμίζονται οι έμμεσες & άμεσες δαπάνες;

Πώς αντιμετωπίζονται ή προλαμβάνονται οι καθυστερήσεις ή η αδράνεια υλοποίησης έργων; Με ποιους όρους γίνονται αναπροσαρμογές ή απεντάξεις έργων που είναι αδρανή ή σημειώνουν μεγάλη καθυστέρηση;

16

17

Πώς αποτιμώνται τα ποιοτικά αποτελέσματα έργων στην οικονομία και την κοινωνία;

Πώς αξιοποιείται το «Μητρώο εξωτερικών συνεργατών», φυσικών και νομικών προσώπων, για τη βέλτιστη υποστήριξη της αποδοτικής λειτουργίας των Διαχειριστικών Αρχών;

18

Για το θεσμικό πλαίσιο

19

Είναι αναγκαία η ένταξη ειδικών ρυθμίσεων στο γενικό θεσμικό πλαίσιο προκειμένου να καταστεί νομικά ασφαλής και αποτελεσματική η υλοποίηση έργων ΕΣΠΑ;

Σε πεδία όπως οι ρυθμίσεις για την αδειοδότηση δραστηριοτήτων και την οργάνωση και λειτουργία δημοσίων φορέων και εταιριών, οι ιδιαιτερότητες των έργων ΕΣΠΑ οδηγούν συχνά σε προβλήματα όπου ειδικές ρυθμίσεις θα μπορούσαν να δώσουν αξιόπιστες λύσεις.

Είναι αναγκαίες ειδικές ρυθμίσεις στη φορολογική νομοθεσία προκειμένου να καταστεί νομικά ασφαλής και αποτελεσματική η υλοποίηση έργων ΕΣΠΑ;

Οι γενικές ρυθμίσεις, ίδιας φορολογικής νομοθεσίας, θέτουν εμπόδια στην ταχεία και αποτελεσματική υλοποίηση έργων.

20

Επικοινωνία με την Grant Thornton

Advisory & Industries: Λ. Συγγρού & Λ. Αμφιθέας 2, 17122, Νέα Σμύρνη | Τ. 210 72 80000 | Φ. 210 72 12 222

Μαριλένα Μπουζούρα, Partner, Public Sector
E marilena.bouzoura@gr.gt.com

Παναγιώτης Χριστόπουλος, Partner, Public Sector
E panagiotis.christopoulos@gr.gt.com

© 2015 Grant Thornton Greece. All rights reserved.

Grant Thornton Greece is a member firm of Grant Thornton International Ltd (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions.